

DUK. Pasiūlymai įsigyti juridinių asmenų duomenų bazes ir asmens duomenų tvarkymo reikalavimai

2019-10-24

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) gauna paklausimų, dėl asmenims siunčiamų elektroninio pašto pranešimų su pasiūlymais įsigyti juridinių asmenų duomenų bazes. Siekdamą užtikrinti tinkamą [Bendrojo duomenų apsaugos reglamento](#) (toliau – BDAR) ir [Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo](#) (toliau – ERĮ) taikymą, Inspekcija parengė metodinę informaciją, kurioje juridinių asmenų duomenų bazės aptariamos dviem aspektais: įsigytų juridinių asmenų duomenų bazių naudojimas tiesioginės rinkodaros tikslais ir elektroninio pašto pranešimų siuntimas su pasiūlymais įsigyti juridinių asmenų duomenų bazes.

Dėl iš trečiųjų asmenų gautų juridinių asmenų duomenų bazių naudojimo tiesioginės rinkodaros tikslais

Asmenims siunčiamuose pasiūlymuose įsigyti juridinių asmenų duomenų bazes nurodoma, kad jose esantys kontaktiniai duomenys, pavyzdžiui, įmonės, jos vadovų ar atskirų darbuotojų elektroninio pašto adresai ar telefono ryšio numeriai, gali būti naudojami klientų ar partnerių paieškai.

Pirmiausia, svarbu prisiminti, kad įmonės vadovų ar atskirų darbuotojų (duomenų subjektai) elektroninio pašto adresai ar telefono ryšio numeriai yra asmens duomenys, todėl jų tvarkymui **taikomos** BDAR nustatytos taisyklės. Be to, ERĮ 69 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad elektroninių ryšių paslaugas, įskaitant elektroninio pašto pranešimų siuntimą, naudoti tiesioginės rinkodaros tikslu leidžiama tik gavus **išankstinį abonentu ar registruoto elektroninių ryšių paslaugų naudotojo** (pavyzdžiui, konkrečios įmonės ar fizinio asmens) **sutikimą**, kuris turi atitikti BDAR keliamus reikalavimus.

Tiesioginė rinkodara Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje apibrėžiama kaip veikla, kurios tikslas paštu, telefonu arba kitokiu tiesioginiu būdu siūlyti asmenims prekes ar paslaugas ir (arba) teirautis jų nuomonės dėl siūlomų prekių ar paslaugų.

Taigi, prieš įsigyjant duomenų bazę su juridinių asmenų, įskaitant vadovų ar atskirų darbuotojų, kontaktiniais duomenimis, reikėtų elgtis atsargiai ir atidžiai įvertinti, ar juridinių asmenų duomenų bazę parduodantis asmuo duomenis gavo teisėtai, sąžiningai, o duomenų subjektai aiškiai suprato, kad jų asmens duomenys bus teikiami kitiems asmenims ir jų naudojami tiesioginės rinkodaros tikslais bei dėl tokio asmens duomenų tvarkymo jie **sutiko**. Todėl duomenų bazę parduodantis asmuo turi sugebėti įrodyti, kad **duomenys buvo gauti nepažeidžiant BDAR** ir kad **juos galima naudoti tiesioginės rinkodaros tikslais**. Pavyzdžiui, jeigu juridinių asmenų duomenų bazę pardavinėjantis asmuo gavo šiuos duomenis remdamasis sutikimu, šis sutikimas turėtų numatyti galimybę perduoti duomenis kitiems gavėjams jų tiesioginės rinkodaros tikslais.

Pabrėžtina, kad sutikimas dėl kontaktinių duomenų tvarkymo tiesioginės rinkodaros tikslais turi būti gaunamas laikantis BDAR reikalavimų. Todėl tokie sutikimai, kuriuose nurodomos duomenis gausiančių asmenų kategorijos, pavyzdžiui, vaistinės, sporto klubai ir kt., nebus laikomi

atitinkančiais BDAR reikalavimų. Sutikime turi būti nurodomas **konkretus** asmuo. Taigi, iš kitų asmenų įsigytos duomenų bazės, neatitinkančios šių reikalavimų, neturėtų būti naudojamos. Inspekcija atkreipia dėmesį, kad už neteisėtą įsigytoje juridinių asmenų duomenų bazėje esančių asmens duomenų tvarkymą atsakomybė gali būti taikoma ne tik pagal ERĮ (dėl tiesioginės rinkodaros), bet ir pagal BDAR (dėl neteisėto asmens duomenų tvarkymo).

Dėl elektroninio pašto pranešimų siuntimo siūlant įsigyti juridinių asmenų duomenų bazes

Kaip jau minėta, elektroninio pašto pranešimus siųsti tiesioginės rinkodaros tikslu leidžiama tik gavus išankstinį abonto ar registruoto elektroninių ryšių paslaugų naudotojo sutikimą. Dėl šios priežasties elektroninio pašto pranešimais siunčiami tiesioginės rinkodaros pasiūlymai įsigyti juridinių asmenų duomenų bazes turėtų būti siunčiami su sutikimu ir atitikti ERĮ bei BDAR keliamus reikalavimus.

Daugiau informacijos apie tai, kokių veiksmų galite imtis, jeigu gavote elektroninio pašto pranešimą su tiesioginės rinkodaros pasiūlymu, bet sutikimo dėl to nebuvote davę, galima rasti Inspekcijos DUK „Gavote elektroninio pašto pranešimą ar trumpąją žinutę (SMS) su tiesioginės rinkodaros pasiūlymu, bet sutikimo dėl to nebuvote davę?“.